

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Koivunen, Kirsi; Paldanius, Mika; Savolainen, Annikki

Julkaisun nimi: Oulun ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan ylemmässä tutkinto-ohjelmassa (master) opitaan monialaisissa tiimeissä verkkopedagogiikkaa hyödyntäen: opiskelijoiden ja opettajan kokemuksia

Julkaisuvuosi: 2016

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Koivunen, K., Paldanius, M. & Savolainen, A. (2016). Oulun ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan ylemmässä tutkinto-ohjelmassa (master) opitaan monialaisissa tiimeissä verkkopedagogiikkaa hyödyntäen: opiskelijoiden ja opettajan kokemuksia. *Bioanalyttikko*, (1), 28-30.

Lähtökohtia

Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen ylemmän (master) tutkinto-ohjelman tavoitteena on kouluttaa jo terveysalan perustutkinnon suorittaneita osaajia oman alansa asiantuntija- ja johtamistehtäviin ja yrittäjiksi. Koulutuksessa opiskelija johtaa työelämän kehittämistarpeisiin perustuvaa tutkimus- ja kehitystyötä yhdessä eri sidosryhmien kanssa. Kehittämisen ja johtamisen perustaksi koulutuksen tarkoituksena on muodostaa syvälinen kuva omasta ammattialasta, sen asemasta ja vaikutuksesta yhteiskuntaan.

Jatkuvan ammattitaidon kehittäminen vaatii tuekseen alan tutkimustietoa ja valmiuksia seurata tutkimustiedon, ammattikäytäntöjen ja suositusten kehitystä. Opiskelija arvioi koulutuksessa omaa osaamistaan ja kehittää uramahdollisuuksiaan moniammatillisissa ryhmissä. Monialaiset yhteiset opinnot syventävät opiskelijan osaamista sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisessä ja johtamisessa. Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa osa opinnoistaan englanninkielellä ja he voivat suorittaa osan opinnoistaan ulkomailla. Koulutuksen kautta johtamisen työkaluja esim. taloudellista suunnittelua ja toiminnan arviointia sekä oman yrityksen johtamisosaamista kehitetään ja parannetaan opiskelijan tarpeiden mukaan. Opintojen laajuus/kesto on 90 opintopistettä ja opiskeluaika n. 1,5-2,5 vuotta. Kevään yhteishaku Oulun ammattikorkeakoulussa (Oamk) alkaa 16.3.2016 ja se päättyy 6.4.2016 klo 15. Kevään opintoihin valitaan 45 opiskelijaa valintaperusteiden ja ennakkotehtävien perusteella. Bioanalytikkotutkinnon suorittaneet ovat kolmen vuoden alansa työkokemuksen jälkeen hakukelpoisia tähän tutkinto-ohjelmaan. Opintojensa aikana heidän on mahdollista valita opintoihinsa 10 op alansa opintoja, jotka on suunniteltu bioanalytiikan opettajien valtakunnallisena verkostoyhteistyönä.

Oamkin master-pedagogiikasta

Koivusen & Kiviniemen (2015) mukaan Master-koulutuksessa oppimisen mahdollistavat uudet oivalukset, joissa yhdistyvät luovuus, teoretieto, oma ja jaettu kokemus sekä tiivis yhteys työelämään. Lisäksi korostuu opiskelijan oma vastuullisuus, mikä tulisi näkyä niin pienryhmätyöskentelyssä, itsenäisessä työskentelyssä kuin suurryhmässä opiskelussa. Yhteistoiminnallisuudesta on hyötyä kaikissa näissä oppimisen tavoissa. Oamkissa oppimisympäristöt suunnitellaan niin, että ne mahdollistavat eri koulutustasojen opiskelijoiden moniammatillisen yhteistyön nykytekniikkaa hyödyntäen. Oppiminen on paikasta ja ajasta riippumatonta. Opiskelija työskentelee yhtäältä aidoissa työelämän tilanteissa ja

toisaalta virtuaalisissa ympäristöissä. (Koivunen & Kiviniemi 2015.)

Moniammatillinen pienryhmätyöskentely on tapa hyödyntää ja jakaa opiskelijoilla jo olemassa olevaa osaamista niin fyysisissä kuin virtuaalisissa ympäristöissä. Tutkimus- ja kehittämishankkeet toimivat yhteiskehittämisen oppimisympäristöinä, joissa opiskelija ratkoo työelämän ongelmia ja haasteita. Monipuoliset oppimisympäristöt mahdollistavat eri toimijoiden kanssa verkottumisen sekä edistävät opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä. Oamkissa sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen master-tutkinto-ohjelmassa opiskelija tekee opinnäytetyönsä pääsääntöisesti työelämä- tai hanketoimijan toimeksiantona. Opetukseen integroidun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuloksena saavutettu uusi tieto, taito, tuote, palvelu, menetelmä tai toimintatapa on toimeksiantajan hyödynnettävissä. Opinnäytetyö ja siihen integroidut opinnot edistävät opiskelijan johtamis- ja kehittämisosaamista sekä kykyä johtaa yhteistoiminnallisia kehittämisprosesseja. (Koivunen & Kiviniemi 2015.)

Yliopettajan ja opiskelijoiden kokemuksia

Olen (**Kirsi Koivunen**) ohjannut ja opettanut opiskelijoita sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen tutkinto-ohjelmassa vuodesta 2010 lähtien. Olen toiminut ylemmän tutkinnon kehittämistä vastaavana 2013 syksystä lähtien ja tutkintovastaavana vuoden 2014 alusta lähtien. Syksystä 2015 alkaen olen lisäksi vastannut ja koordinoinut koko Oamkin master-koulutuksen kehittämistä. Lainaan tähän **Hannu Kotilan** ja **Kimmo Mäen** 2015 toimittamaan julkaisuun: "21 tapaa tehostaa korkeakouluopintoja," yliopettaja **Liisa Kiviniemen** kanssa kirjoittamaamme artikkelia ja siitä osaa opettajan roolista, joka perustuu omiin kokemuksiimme sekä tutkinto-ohjelmassa opettavien kokemuksiin:

"Osaamisen syvenemistä tukee läpi koko opiskeluaajan monipuolinen opettajien ohjaus ja jatkuvaan, kehittävään arviointiin perustuva henkilökohtainen opintosuunnitelma. Ohjauksen työvälineinä käytetään myös erilaisia sähköisiä työkaluja, kuten opiskelijaintra Oivaa, oppimisalustoja ja AC-yhteyksiä. Opettaja toimii yhteistoiminnassa toisten opettajien, opiskelijoiden ja työelämän edustajien kanssa opiskelijan oppimisprosessin tukijana ja ohjaajana. Opettajan tehtävänä on ohjata opiskelijat seuraamaan ja tarkastelemaan sekä omaa että muiden oppilaiden toimintaa ja ajattelua itsearviointin ja vertaisarvioinnin avulla, tarjota opiskelijoille mielekkäitä opiskelu- ja toimintamalleja sekä toimia asiantuntijan esimerkkinä yhteisössä. Hänen tulee

luoda olosuhteet, jotka mahdollistavat aktiivisen opiskelun ja oppimisen niin yksilönä kuin ryhmänäkin. Lisäksi hänen tehtävänä on tukea itseohjautuvuuden kehittymistä ohjauksen avulla. (Vrt. Ryymin 2014, 11–12.) Opettaja myös tutkii ja kehittää työelämää yhdessä opiskelijoiden ja työelämän toimijoiden kanssa.”

Opetustyö ja koulutuksen kehittämistyö ovat erittäin mielenkiintoisia tehtäviä ja koen itse saavani todella paljon tästä työstä. Toimiminen moniammatillisessa ja monialaisissa opettaja- ja opiskelijatiimeissä vahvistaa ja syventää myös opettajan osaamista jatkuvasti. Työ on myös erittäin haasteellista, koska opettajilta vaaditaan paljon erilaista osaamista. Hänellä tulee olla vahvaa pedagogista osaamista, hänen tulee kyetä toimimaan monenlaisissa kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, hänellä tulee olla vahvaa osaamista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnasta. Lisäksi hänellä tulee olla myös substanssiosaamista. Opettajan tulee olla avoin sekä utelias ja hänen tulee kyetä astumaan pois omalta mukavuusalueeltaan, heittäytyä haastaviinkin tilanteisiin ja rohkeasti kokeilla uutta. Opettaja on innostaja, kannustaja ja hänellä on ideointi- ja ongelmien ratkaisukykyä. Mutta kyllä se on myös niin, että opettajan tulee myös tunnistaa omat rajansa esimerkiksi ajankäytössä sekä osaamisessaan ja osata hyödyntää toisten osaamista.

Haastattelimme kahta bioanalytikkotaustaista (valmistunut ja vielä opiskeleva) Sosiaali- ja terveystieteiden alan kehittämisen ja johtamisen tutkinto-ohjelman opiskelijaa ja pyysimme heitä kertomaan kokemuksestaan niin verkko-opinnoista, lähipäivistä kuin yhdessä muiden Oamkin ylempien (master) ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien kanssa järjestävistä opinnoista.

Ylemmästä ammattikorkeakoulusta valmistuneen **Annakaisa Ekin** mielestä opiskelussa oli paljon positiivisia asioita. Annakaisa kertoi positiivisesta ilmapölystä ja opiskelujen joustavuudesta. ”Moniammatilliset opintoryhmät olivat mielestäni positiivinen ja erittäin opettava kokemus, ja mielestäni muitakin opintokokonaisuuksia olisi voinut toteuttaa enemmän muiden ammattiryhmien kesken”. Annakaisa kehui nauhoitettuja luentoja, joiden kautta pystyi palaamaan käsiteltyihin asioihin. Hän kommentoi opettajien osaamista: ”Loistavia opettajapersoonia ja opettamistyyliä, myös tekniikan ja liiketalouden puolelta, joita olisi voinut olla enemmänkin ainekokonaisuuksissamme”.

Annakaisan mielestä parannettavaakin löytyy opintojen toteutuksessa. Parannettavat asiat liittyvät lähinnä verkkoympäristön käytettävyyteen ja siihen, mistä tutkinnon opetusmateriaalit löytyvät. ”Kaikille opettajille ja koulutuksen suunnittelijoille suuri kii-

tos. Hienoa työtä olette tehneet. Parantamisen varaa on kokonaisuudessa mutta kokemus opettaa, jonka kautta voi suunnitella tarvittavia muutoksia”. Annakaisa Ek antaisi kokonaisuutena tutkinto-ohjelmalle kouluarvosanan 8.

Annika Isohätälä opiskelee vielä tutkinto-ohjelmassa ja hän on mukana kehittäjäopiskelijaryhmässä:

”Kehittäjäryhmän mukana olen päässyt kurkistamaan Master-opintojen suunnittelun ja kehittämisen verhojen taakse”. Omien opiskelujen aloittamisesta Annika pohti näin: ”Verkossa opiskelu oli minulle uutta, ja tämän opiskelutyylin haltuunotto on ollut hankalaa. Arkielämässä tekstinkäsittelyohjelmia ja verkkoalustoja en ole juurikaan tarvinnut”. Muutenkin opiskeluun panostamisessa on ollut haasteita perhe-elämän ja opintojen yhteensovittamisessa: ”Kokopäivätyön, opiskelun ja 4-lapsisen perheen arjen yhteensovittamisessa on ollut oma taistelunsa, mutta kalenterin ja kahden auton kanssa arkikin on sujunut ilman suurempia kompurointeja”.

Annikan mielestä opiskelu on laajentanut omaa ajattelua, osaamista ja kehittämisajattelua:

”Strategia- ja henkilöstöjohtamisen opintojakso antoi omaan työhön aivan uusia näkökulmia. Palvelumuotoilu ja asiakaslähtöisen kehittämisen perusteet ovat olleet kiinnostavia ja niiden avulla saa ideoita oman työni ja alan kehittämiseen”. Annikan mielestä tutkinto-ohjelmassa on myös parantamisen varaa niin sisällön kuin toteutuksenkin suhteen: ”Lähipäivien sisältöjen suunnittelussa olisi parantamisen varaa. Lähipäivien parasta antia ovat olleet kontaktit muihin opiskelijoihin.” Opiskelukavereiden kanssa verkostoituminen on ollut hänen mielestään erittäin tärkeää. Oman tutkinto-ohjelman facebook-ryhmän kanssa on voinut keskustella avoimesti opiskeluasioista ja tätä kautta verkostoituminen sekä tiedon jakaminen ovat tukeneet omia opiskeluja.

Lähteet:

1. Koivunen, K. & Kiviniemi, L. 2015. Opiskelijat master-pedagogiikkaa kehittämässä. Teoksessa: Kotila, H & Mäki, K. 2015. 21 tapaa tehostaa korkeakouluopintoja. Haaga-Helium julkaisut 2015. Haaga-Helium Ammatillinen opettajakorkeakoulu. Helsinki: Unigrafia.
2. Ryymin, E. 2014. Tulevaisuuden opettaja. Teoksessa Korhonen, AM. & Ruhalahdi, S (toim). 2014. Oppimisen digiagentit. Viitattu 28.1.2016, HAMK:n e-julkaisusarja 40/2014. https://www.theseus.fi/xmlui/.../HAMK_Oppimisen_digiagentit_ekirja.pdf?..